

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput V. (a) Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

bitu cuidam nobili solemniter, ac per licentiam Ecclesiæ nupsit. Super hoc itaque consultationi tuæ taliter respondemus, quod sicut simplex votum matrimonium impedit contrahendum, & non dirimit contractum; ita sine professione habitus susceptus, ne contrahatur, impedit; sed consummatum nequaquam dissolvit. De cætero noveris, quod Diaconus, quem literatum, & honestate præditum asseris, qui homicidii causam dedisse videtur, sicut ex tenore tuarum literarum perpendimus, non est ad sacerdotium promovendus.

NOTÆ.

1. (a) **L** *Uocens.*] Ita etiam legitur in prima collectione, sub hoc tit. ul. cap. 7. & post Concil. Lateran. p. 45. cap. 4. Lucensis civitas nobilis est Regni Galliciæ, sita ad ripas amnis Minii: colonia fuit Romanorum cum conventu juridico, & declinante Imperio Romano, & irrumpentibus in Hispaniam Gothorum populis, Svevi sedem in ea posuerunt: habet Ecclesiam Cathedralē, ubi perpetuò patet sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum, ut refert Agidius Gonzalez in theatro ipsius Ecclesiæ, Roderico ejus Præfuli missa est præiens epistola.
2. (b) *Presbyteri.*] Qui velum hoc sacris virginibus dare solebant: Optatus Milevit. lib. 2. de schismate Donatist. ibi: Memoratus Felix inter crimina, & facinora sua nefanda, ab eo comprehensâ puellâ, cui mitram ipse imposuerat, à qua Pater paulo ante vocabatur, nefarie incestare minime dubitaverit. Ubi mitram pro tegumento capitis, quo ascetrix in Africa utebantur, exponit Meril. lib. 3. observ. cap. 40.
3. (c) *Velamen.*] De quo velamine latè egi in cap. vidua, de regul.
4. (d) *Super altare.*] Juxta ritum quem illustravi in cap. 2. de consuet. acceptante tamen eo, qui potestatem habet velum imponendi, & admittendi ad professionem; ut exponit Avendanno de metu lib. 2. cap. 10. num. 10. Illud notandum est, viduas tempore professionis velum propriâ manu olim ab altare assumpsisse, cap. de votis, s. viduis, cap. viduas, cap. ultim. 20. q. 1. cap. viduas, cap. omnes, cap. vidua, 27. q. 1. Virgines verò de manu Episcopi, Abbatis, vel Presbyteri.
5. (e) *Promisit.*] Non tamen tale votum transacto anno, traditione, & consecratione solemnizatum fuit, ut in cap. insinuante, infra hoc titulo. Pro hujus textus interpretatione sciendum est, olim nonnullas virgines fuisse, quæ in propriis, seu paternis ædibus degentes, castitatis professionem ibi emittebant. Concil. Illiber. cap. 27. Carthag. 3. can. 33. D. Hieronym. epist. 16. & 44. D. Gregorius homil. 38. in Evang. & lib. 3. dial. cap. 14. Eugenius Papa epistol. Decretali, cap. 26.

Mulieres obtentu religionis velatae, aut in monasterio regulariter vivunt, aut in domibus suis susceptum habitum castè observent. Tolet. 10. can. 5. Parisiense sub Ludovic. lib. 1. capite 44. Aurelian. 5. can. 19. ubi moniales, quæ nubebant, puniuntur, & illæ, quæ in domibus propriis, tam puellæ, quàm viduæ, commutatis vestibus convertuntur. Concil. Mogunt. can. 21. Sozomenus lib. 9. c. 1. ubi agens de quatuor fororibus Theodosii Junioris, Pulcheria, Placilla, Arcadia, & Mariana, quæ in domo propria castitatem voverant, ait: *Ac primum virginitatem suam devovit, deinde & sorores suas ad idem vita institutum educavit.* Et differentiam earum, quæ in monasteriis debebant, & quæ cum parentibus in natali versabantur domo, agnovit Gregorius Nazianzenus carmin. 47. ad Hellenum.

Ac multa tales toto versantur in orbe,

Qualescumque Dei porrigit alma fides.

Pars animis paribus incensa cupidine regni,

Tecta eadem, & vitæ par genus inque colit.

Affidet infirmis pars altera paribus, aut cum

Errantibus in sancta virginitate manet.

Tales etiam fuerunt Marcella, & Sophronia, apud Hieronymum epistol. 16. Idem de sorore sua B. Marcellina, indicat D. Ambrosius epistol. 46. ad Siagrum: notarunt Baronius tom. 1. anno 57. num. 123. Pater Serlogus tom. 3. in Cantica, vestig. 30. cap. 4. sect. unic. Suarez tom. 3. de relig. lib. 8. cap. 7. n. 3. Filescus lib. 1. select. cap. 10. Lessius in peculiari opusculo de bono status castitatis in saculo, Yepes tom. 1. Chron. D. Benedicti, anno 576. Bellarm. lib. 1. de matrim. cap. 21. & nos in can. 13. Concilii Illiber. quod tandem correctum fuit, & statutum, ut virgines, aut viduæ ad professionem castitatis non nisi in monasteriis admitterentur: Concil. Parisiense sub Ludovico Pio, can. 44. ibi: *Aut nubant, aut si potius Deo se sacrari exposculaverint, admoneantur, ut non in domibus propriis, sed in monasteriis, sub spiritalis matris regimine se serventur, ut subdam.* Notavit Cironius in cap. unic. de convers. conjug. in 5. collect. Unde juxta illum veterem morem accipiendus est præiens textus.

CAPUT V.

(a) Idem.

Veniens ad præsentiam nostram Marcus (b) eremita, suâ nobis assertionē proposuit, quod I. mulier cuidam viro absenti fide datâ se nupturam promisit; sed postmodum audiens plura de severitate & inhumanitate ipsius viri, ei nullâ ratione voluit copulari: cum itaque timeret, ne illi nubere cogereretur, in (c) manibus suis simpliciter continentiaæ votum promisit, non tamen locum, aut vestem mutavit: quo audito prædictus vir aliam sibi copulavit, & ex ea prolem suscepit. Nos igitur itaque attendentes tutius esse, ut præfata mulier post fidem, & votum simplex obla-

obligatum, matrimonium contrahat, quàm fornicationis reatum incurrat, f. t. per A. f. m. si plura non processerint, nec vestem, aut locum mutavit, nec professionem fecit, prædictæ mulieri de fide mentita, & vota (d) violato congruam satisfactionem indices, & ei, cui vult, nubendi in Domino (c) licentiam tribuere non postponas.

NOTÆ.

1. (a) *Dem.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc titul. cap. 2.* nullibi tamen exprimitur, cui rescribat Pontifex, licet cum Episcopo alloqui facile cognoscatur ex illis verbis, *fraternitati tue, quæ ex communi stylo competunt Episcopo, cap. quàm gravi, de crimine falsi: notarunt A. Augult. in præsent. Suarez tom. 3. de relig. lib. 9. cap. 11.*
2. (b) *Eremita.*] Forfan fratrum Ordinis D. Augustini, qui jam temporibus Alexandri III. sub certa regula vitam agebant, ut probat Marquez *in origine Eremit. cap. 2. & cap. 14. §. 8.* De Eremitis, & eorum statu egi in *cap. 2. de testam.*
3. (c) *Manibus suis.*] Manu videlicet Eremitæ, ut exponit Antonius Augult. *hic.*
- (d) *Voto violato.*] Antonius Augultinus in præsent. rectè notavit, congruentius legi posse, *voto prædicto non obstante.*
4. (e) *Licentiam tribuere.*] Ex hia verbis deducit Panormitanus in præsent. *num. 6.* in casu huius textus, seu in quolibet alio simili, posse Episcopum dispensare in simplici voto castitatis. Sed contraria sententia verior est, cum Episcopus non possit etiam jure antiquo dispensare in illis

tribus votis reservatis Romano Pontifici, castitatis videlicet, religionis, & peregrinationis in Terram sanctam, ut probarunt Azor *tom. 1. instit. lib. 11. cap. 19. q. 3.* Basil. *de matrim. lib. 8. cap. 8.* Suarez *tom. 3. de relig. lib. 9. cap. 11.* Nec contrarium probatur in præsent. textu; nam omnis variis interpretationibus, dicendum est, Pontificem ipsum in hoc casu immediatè dispensasse, ideoque ad Episcopum scripsisse, ut licentiam dare non dubitaret, id est non prohiberet talem sceminam nubere. Sic exponit Innocentius IV. illa verba, *non postponas.* id est, non prohibeas; quod non est intelligendum in sensu tantum permissivo, sed hoc in sensu, quod Papa dispensando tollit impedimentum, propter quod posset Episcopus tale matrimonium prohibere. Vel etiam dici potest, Alexandrum III. commississe facultatem dispensandi ipsi Episcopo, ut colligitur ex illis verbis, *Fraternitati tue per Apostolicam Sedem mandamus.* Unde si rectè perpendatur præsentis textus decisio, potius ex eo deducitur, Episcopum non posse dispensare in voto simplici castitatis, siquidem ideo consultus fuit Alex. III. qui immediatè, vel mediatè facultate concessâ Episcopo dispensavit, ut docuerunt Suarez *d. cap. 11. num. 7.* Barb. *in præsent.*

CAPUT VI.

(a) Cœlestinus III.

Rufus quidam, ut dicit, votum castitatis emittens, juravit se quandam ducturum postea in uxorem; unde à fraternitate tua requisisti, consultis viris prudentibus, arbitramur, quod cum simplex votum apud Dominum non minus obliget, quàm solenne, pro eo quod temerè juravit, poenitentiam agat, & votum, quod Deo fecit, studeat observare. Quod si posteaquàm huiusmodi præstitit juramentum, ad nuptias jam motu proprio convolasset, cum votum simplex contrahendum matrimonium impediat, non tamen dirimat jam contractum, nihil ambiguitatis tua quaestio contineret.

NOTÆ.

1. (a) *Cœlestinus III.*] Ita etiam legitur in secunda collectione, *sub hoc titul. cap. 2.* ubi additur pars capituli *laudabilem*, ut cognoscatur, in

præsent. referri partem textus *in cap. laudabilem, de frigidis & malefic. & capituli laudabilem, ut lite pendent. & capituli laudabilem, de convers. infid.* qui textus ad eandem epistolam spectant, ut notavi in *cap. 1. de except.*

CAPUT VII.

(a) Idem Ulysbulen. & Colimbrien. Episc.

Insinuante I. nobili muliere, nostro est Apostolatui referatum, quod dudum puella in annis (b) teneris constituta, M. Sanctii accepit in virum, qui ab inimicis crucis Christi fuit paulò post tempore interfectus, post cujus obitum à quibusdam (c) Curialibus fuit Regi (d) Legion. pro relictæ copula (e) supplicatum. Quod cum ad sanguineorum eius notitiam pervenisset, ut maritum acciperet, ei sub attestatione Regia suggererunt. Ipsa verò, quod tunc nollet nubere protestante, consilium accepit